

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08.), te članka 30. Statuta Osnovne škole Vladimira Becića Osijek u suradnji s Učiteljskim vijećem, Školski odbor Osnovne škole Vladimira Becića Osijek na sjednici održanoj dana 30. ožujka 2009. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO- OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI VLADIMIRA BEČIĆA OSIJEK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadržava moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Osnovne škole Vladimira Becića Osijek (u daljnjem tekstu: Škola).

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu radnici Škole, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i njenih radnika uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Škole, učitelja i učenika.

Članak 2.

Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku djelatnost u najširem smislu.

Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvatanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih radnika, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba-korisnika usluga Škole, kao i svih tijela koje se formiraju u Školi.

Etički kodeks ima zadaću štititi djelatnike škole od neprofesionalnog javnog mnijenja i neopravdanih optužbi. On ukazuje na autonomiju škole i mogućnost samoregulacije.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Članak 3.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se slijedeća **NAČELA**:

➤ **Načelo neometanog uživanja prava**

Škola svakom svom radniku i učeniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

➤ **Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe**

Svi radnici Škole trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

Svim radnicima i učenicima Škole mora biti osigurano pravo na privatnost.

➤ **Načelo jednakosti i pravednosti**

Svaki radnik i učenik Škole treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaki oblik diskriminacije, zlostavljanja, uznemirivanje, iskorištavanje,

Radnici Škole ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

➤ **Načelo samostalnosti nastavnog rada**

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

➤ **Načelo slobode mišljenja i izražavanja**

Škola kroz nastavu promiče ljudska prava, a naročito podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mnijenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada.

➤ **Načelo profesionalnosti**

Od radnika Škole se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, roditeljima, kolegama i ostalim suradnicima Škole. U svojem djelovanju radnici slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

➤ **Načelo razvoja osobnih mogućnosti**

Svakom radniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

➤ **Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka**

Od svih radnika Škole očekuje se poštovanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.

Radnici Škole obvezni su nastojati da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do povrede došlo ili kod mjerodavnih tijela Škole. Obraćanje tijelima izvan Škole treba se ograničiti na slučajeve u kojima je to primjereno i nužno.

III. ETIČKA PRAVILA U ODGOJNO OBRAZOVNOM RADU

Profesionalne dužnosti u nastavnom radu

Članak 4.

Svi radnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu u Školi imaju sljedeće **DUŽNOSTI**:

- Izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja;
- Prenositi visoku razinu znanja na učenike iz svojega područja ili predmeta;
- Osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu;
- Obrađivati nastavne sadržaje na način razumljiv i prihvatljiv učenicima;
- Pridonositi intelektualnom razvoju učenika, motivirati ih za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje;
- Ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, javno, stručno i objektivno;
- Saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje
- Uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući razvitak u skladu s njihovim mogućnostima;
- Odgajati učenike da poštuju i uvažavaju sve osobe u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublju.
- Izvijestiti ravnatelja škole kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima;
- Osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu. Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.;
- Poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;
- Radnici Škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.

Članak 5.

Učenici su dužni učitelje i stručne suradnike upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

U ispunjavanju svojih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe i prohibitke.

Odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima

Članak 7.

- U odnosu prema strankama radnici Škole trebaju nastupati pristojno, kulturno i susretljivo, dati im informaciju s kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi;
- U službenoj komunikaciji treba se služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati;
- Posebnu pozornost treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama;
- U odnosu prema roditeljima ili skrbnicima učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose;
- Odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta;
- U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan roditeljima, a na zamolbu roditelja ili skrbnika dužan ga je primiti na razgovor i u drugo vrijeme, ako se time ne remeti redoviti nastavni proces;

- Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju, aktivnostima i izostancima s nastave;
- Radnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.
Obveza je radnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Međusobni odnosi

Članak 8.

- U međusobnim odnosima radnici škole trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju;
- Radnik ne smije druge radnike ometati u obavljanju njihovih poslova;
- Redovito trebaju izmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima;
- Poštivati položaj kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti;
- U okviru svoga položaja ravnatelj treba poticati radnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima;
- Radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).
Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Odgovornost prema Školi

Članak 9.

Profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Školi trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njenih zadataka.

Djelatnici Škole trebaju se brinuti o dobru i interesima tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje djelatnosti Škole;
- nesavjestan odnos spram imovine Škole te onemogućivanje ili otežavanje ostalim djelatnicima Škole da se koriste tom imovinom;
- upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanškolske svrhe bez posebnog odobrenja;
- poticanje drugih radnika Škole u nepoštovanju školskih pravila;
- namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta Škole radi stjecanja osobne koristi;
- korištenje imenom ili logotipom Škole za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam školskog autoriteta.

Članak 10.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

Članak 11.

Radnici Škole koji na temelju svojega položaja u Školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci tajnost kojih proistječe iz potrebe zaštite prava radnika Škole i koji su zakonom, općim aktima Škole ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima

Škole kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga obavljanja posla u Školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

IV. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Članak 12.

Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa. Ona su ovlaštena u konkretnim slučajevima ili u vezi s načelnim pitanjima tumačenja i primjene Etičkog kodeksa zatražiti mišljenje od etičkog povjerenstva iz članka 13. ovoga Kodeksa.

V. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 13.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo. Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 14.

- Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća, na rok od četiri godine.
- Etičko povjerenstvo ima tri člana – predsjednika i dva člana.
- Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, povjerenstvo se proširuje za dva člana koji se imenuju iz reda učenika.

VI. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Zahtjev za davanjem mišljenja

Članak 15.

- Postupak pred etičkim povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti radnik, učenik, roditelj/skrbnik i drugi građani koji smatraju da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa.
- Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator se može obratiti učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.
- Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, i mora točno i precizno opisati sljedeće:
 - a) opis činjeničnog stanja
 - b) odredbe etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene
- Uz zahtjev se mogu podnijeti i relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Postupanje povjerenstva

Članak 16.

- U povodu zahtjeva iz čl. 15. predsjednik etičkog povjerenstva Škole saziva sastanak povjerenstva.
- Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.
- U ime povjerenstva razjašnjenja iz st 2. može zatražiti predsjednik povjerenstva, bez potrebe da prethodno o tome sazove sastanak povjerenstva.
- Na sastanku povjerenstva članovi povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.
- Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
- Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje

Članak 17.

- Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka etičko povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.
- Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva.
- Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva. Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva o tome je dužan obavijestiti podnositelja zahtjeva te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.
- Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.
- Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:
 - 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo;
 - 2) navode o načelima i pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir;
 - 3) stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
 - 4) razloge za mišljenje povjerenstva;
 - 5) podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
 Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može dopunski sadržavati i:
 - 1) ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;

2) stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.

Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Škole.

Ako u skladu sa Statutom Škole povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima Škole može se odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva. Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

Javnost rada

Članak 18.

Sjednice Etičkog povjerenstva su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Mišljenje etičkog povjerenstva je javno. Etičko povjerenstvo određuje način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

Članak 19.

Ovaj etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u školi.

Ovaj etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku tri mjeseca od stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

Članak 21.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Predsjednik školskog odbora

Vladimir Marinović

Klasa: 003-06/09-01-01

Urbroj: 2158-10-01-09-

Osijek, 31.3.2009.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči dana 31. ožujka 2009.

Ravnatelj:

Marko Matovac